

AINEKAVA

1. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Õpilane:

- 1) väärtustab ennast ja teisi ning teab, et inimesed, nende arvamused, hinnangud ja väärtused on erinevad;
- 2) väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet;
- 3) väärtustab sõprust ja toetavaid peresuhteid armastuse ning vastastikuse toetuse allikana;
- 4) teab, milline on tervislik eluviis ning kuidas hoida füüsilist ja vaimset tervist, ning väärtustab neid;
- 5) mõistab oma õigust keelduda ennastkahjustavast tegevusest ning teab, kuidas ohuolukorras abi kutsuda;
- 6) teab, mis on perekond, kodu, kodukoht ja kodumaa, ning väärtustab neid;
- 7) teab Eesti riigi sümboleid ja naaberriike;
- 8) kirjeldab, mis on lapse õigused ja kohustused, mõistab vastutust oma tegude eest ning plaanib oma aega ja igapäevaseid tegevusi;
- 9) oskab suhelda ning käituda teisi arvestades ja koostööd tehes, sõnastab oma tundeid ning teab, et nende väljendamiseks on erinevaid viise;
- 10) teab põhilisi käitumisreegleid, arvestab neid ning kirjeldab, mis on õiglane ja ebaõiglane käitumine.

2. Õppeaine kirjeldus

Inimeseõpetus lõimib õppesisu kõigis kooliastmes, toetades õpilase toimetulekut eakaaslaste hulgas, peres, kogukonnas ja ühiskonnas ning aitab õpilasel kujuneda sotsiaalselt küpseks ja teovõimeliseks isiksuseks. Inimeseõpetuse üldeesmärk on aidata kaasa õpilase sotsiaalses elus vajalike toimetulekuoskuste arengule, mille elluviimiseks kujundatakse õpilases terviklikku isiksust, sotsiaalset kompetentsust, terviseteadlikkust ja üldinimlikke väärtusi, nagu ausus, hoolivus, vastutustunne ning õiglus.

3. Hindamine: hindamise vormidena kasutatakse kujundavat ja kokkuvõtvat hindamist.

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusel (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitused lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitused hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
<i>Teema 1. Mina (5 tund)</i>				
Kool Traditsioonid Lapse õigused ja kohustused	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> väärtustab igaihe individuaalsust seoses välimuse, huvide ja tugevustega; väärtustab inimese õigust olla erinev; selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust; nimetab enda õigusi ja kohustusi; teab, et inimeste õigustega kaasnevad kohustused. 	<p>Meetodid:</p> <p>Uurimuslik õpe, praktilised tegevused, töö tekstiga, esitlus, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö, vaatlus, kirjeldamine, võrdlemine, järjestamine, rühmitamine; õuesõpe, õppekäigud, arutamine, paaritöö, rühmatöö, mäng, rollimäng, IKT vahendite kasutamine, arutelu, projektõpe.</p>	<p>ÜV: kultuuri- ja väärtus-, sotsiaal- ja kodaniku-, suhtlus-, enesemääratlus-, õpi-, ettevõtlikkus- ning matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast ning digipädevust.</p> <p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ "Väärtused ja kõlblus" „Tervis ja ohutus“ „Kultuuriline identiteet“ „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ „Teabekeskond“</p> <p>T: eesti keelega, kehalise kasvatuses, kunsti- ja tööõpetusega, matemaatikaga, loodusõpetusega.</p>	<p>Kokkuvõttev ja kujundav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist hindamist (tunnikontroll, kontrolltöö, test). Tulemus väljendatakse kas numbriliselt või sõnalise hinnanguna.</p> <ul style="list-style-type: none"> Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi. Enese- ja kaaslaste hindamine.
<i>Teema 2 Mina ja tervis (6 tundi)</i>				
Tervislik eluviis Liikumine, toitumine, puhkus ja puhkus	<p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> eristab vaimset ja füüsilist tervist; kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda ja hoiduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist; nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral; väärtustab tervislikku eluviisi. 	<p>Meetodid:</p> <p>Uurimuslik õpe, praktilised tegevused, töö tekstiga, esitlus, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö, vaatlus, kirjeldamine, mõõtmine, võrdlemine, järjestamine, rühmitamine; õuesõpe, õppekäigud, arutamine, paaritöö, rühmatöö, mäng, rollimäng, IKT vahendite</p>	<p>ÜV: kultuuri- ja väärtus-, sotsiaal- ja kodaniku-, suhtlus-, enesemääratlus-, õpi-, ettevõtlikkus- ning matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast ning digipädevust.</p> <p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ "Väärtused ja kõlblus" „Tervis ja ohutus“ „Kultuuriline identiteet“ „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“</p>	<p>Kokkuvõttev ja kujundav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist hindamist (tunnikontroll, kontrolltöö, test). Tulemus väljendatakse kas numbriliselt või sõnalise hinnanguna.</p>

		kasutamine, joonise tegemise, arutelu, projektõpe.	„Teabekeskond“ T: eesti keelega, kehalise kasvatuses, kunsti ja tööõpetusega, matemaatikaga, loodusõpetusega.	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi. • Enese- ja kaaslaste hindamine.
<i>Teema 3. Mina ja meie (13 tundi)</i>				
Eestimaa Eesti Rahvuslik ärkamine Talu Rahvariided Mineviku pärand	Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse lugupidavalt • väärtustab igaihe individuaalsust seoses • välimuse, huvide ja tugevustega; • väärtustab inimese õigust olla erinev; • leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid; • nimetab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid; • kirjeldab Eestis elavate rahvaste tavasid ja kombeid ning austab neid; • väärtustab oma kodumaad 	Meetodid: Uurimuslik õpe, praktilised tegevused, töö tekstiga, esitlus, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö, vaatlus, kirjeldamine, mõõtmine, võrdlemine, järjestamine, rühmitamine; õuesõpe, õppekäigud, arvutamine, paaritöö, rühmatöö, mäng, rollimäng, IKT vahendite kasutamine, arutelu, projektõpe.	ÜV: kultuuri- ja väärtus-, sotsiaal- ja kodaniku-, suhtlus-, enesemääratlus-, õpi-, ettevõtlikkus- ning matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast ning digipädevust. L: „Keskond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ "Väärtused ja kõlblus" „Tervis ja ohutus“ „Kultuuriline identiteet“ „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ „Teabekeskond“ T: eesti keelega, kehalise kasvatuses, kunsti- ja tööõpetusega, matemaatika, loodusõpetusega.	Kokkuvõttev ja kujundav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist hindamist (tunnikontroll, kontrolltöö, test). Tulemus väljendatakse kas numbriliselt või sõnalise hinnanguna. <ul style="list-style-type: none"> • Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi. • Enese- ja kaaslaste hindamine.
<i>Teema 4. Mina: teave ja asjad (5 tundi)</i>				
Teave Reklaam Internet Raha	Õpilane <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab eri meeltega tajutavaid teabeallikaid; • selgitab, kuidas reklaamid võivad mõjutada inimese käitumist ja otsuseid ning 	Meetodid: Uurimuslik õpe, praktilised tegevused, töö tekstiga, esitlus, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö, vaatlus, kirjeldamine, mõõtmine, võrdlemine, järjestamine,	ÜV: kultuuri- ja väärtus-, sotsiaal- ja kodaniku-, suhtlus-, enesemääratlus-, õpi-, ettevõtlikkus- ning matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast ning digipädevust.	Kokkuvõttev ja kujundav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist hindamist

	<p>turvalist käitumist meediakeskkonnas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning raha teenitakse tööga; • mõistab oma vastutust asjade hoidmisel ja laenamisel; • kirjeldab, milliseid vajadusi tuleb arvestada taskuraha kulutades ja säästes 	<p>rühmitamine; õuesõpe, õppekäigud, arvutamine, paaristöö, rühmatöö, mäng, rollimäng, IKT vahendite kasutamine, arutelu, projektõpe.</p>	<p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ "Väärtused ja kõlblus" „Tervis ja ohutus“ „Kultuuriline identiteet“ „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ „Teabekeskond“</p> <p>T: eesti keelega, kehalise kasvatusena, kunsti- ja tööõpetusega, matemaatikaga, loodusõpetusega.</p>	<p>(tunnikontroll, kontrolltöö, test). Tulemus väljendatakse kas numbriliselt või sõnalise hinnanguna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi. • Enese- ja kaaslaste hindamine.
<i>Teema 5. Mina ja kodumaa (6 tundi)</i>				
<p>Eesti kaart Toompea Kodukoha valitsemine Okupeeritud Eesti Eesti naaberriigid</p>	<p>Õpilane</p> <ul style="list-style-type: none"> • leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid; • nimetab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid; • kirjeldab Eestis elavate rahvaste tavasid ja kombeid ning austab neid; • väärtustab oma kodumaad 	<p>Meetodid: Uurimuslik õpe, praktilised tegevused, töö tekstiga, esitlus, paaris- ja rühmatöö, individuaalne töö, vaatlus, kirjeldamine, mõõtmine, võrdlemine, järjestamine, rühmitamine; õuesõpe, õppekäigud, arvutamine, paaristöö, rühmatöö, mäng, rollimäng, IKT vahendite kasutamine, arutelu, projektõpe.</p>	<p>ÜV: kultuuri- ja väärtus-, sotsiaal- ja kodaniku-, suhtlus-, enesemääratlus-, õpi-, ettevõtlikkus- ning matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalast ning digipädevust.</p> <p>L: „Keskkond ja ühiskonna jätkusuutlik areng“ "Väärtused ja kõlblus" „Tervis ja ohutus“ „Kultuuriline identiteet“ „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ „Teabekeskond“</p> <p>T: eesti keelega, kehalise kasvatusena, kunsti- ja tööõpetusega, matemaatikaga, loodusõpetusega.</p>	<p>Kokkuvõttev ja kujundav hindamine: Võrreldakse õpilase arengut õppekavas toodud oodatavate tulemustega, kasutades numbrilist hindamist (tunnikontroll, kontrolltöö, test). Tulemus väljendatakse kas numbriliselt või sõnalise hinnanguna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilased saavad avaldada oma mõtteid, ideid, tundeid ja küsimusi. • Enese- ja kaaslaste hindamine.

Õppeaine: inimeseõpetus, klass: 3. klass, 1 tund nädalas, kokku 35 tundi

Õpiväljund	Algtase	Kesktaase	Kõrgtase
MINA ja teised	Teab, et endasse tuleb suhtuda positiivselt; teab, et inimesed võivad olla temast erinevad.	Suhtub endasse positiivselt; teab, et inimesed võivad olla erinevad.	Suhtub endasse positiivselt teab, et inimesed on erinevad.
Õigused ja kohustused	Oskab nimetada juhendamisel enda peamisi õigusi ja kohustusi.	Oskab nimetada enda õigusi ja kohustusi.	Oskab nimetada enda õigusi ja kohustusi; teab, et need on omavahel seotud.
Vaimne ja füüsiline tervis	On kuulnud mõisteid vaimne ja füüsiline tervis.	Oskab nimetada mõisteid vaimne ja füüsiline tervis.	Teab, et on olemas vaimne ja füüsiline tervis.
Terviseteadlikkus	Oskab tuua näiteid tegevusest, mis kahjustab tema tervist.	Oskab nimetada olukordi ja tuua näiteid, kuidas keelduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist.	Oskab kirjeldada olukordi ja tuua näiteid, kuidas keelduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist.

Vajadused	Teab, missugused on eluks vajalikud olulised vajadused.	Teab, missugused on eluks vajalikud olulised vajadused; nimetab enda ja teiste vajadusi.	Teab, missugused on eluks vajalikud olulised vajadused; võrdleb enda vajadusi teiste omadega.
Minu sõber	Jutustab abiga oma sõbra iseloomust.	Oskab jutustada oma sõbra iseloomust.	Kirjeldab oma sõbra iseloomu.
Sõprus	Teab, et sõprus on tähtis.	Teab, et sõprus on tähtis; oskab juhendamisel leppida ja vabandada	Teab, et sõprus on tähtis; oskab leppida ja vabandada.
Tunded	Oskab nimetada inimeste erinevaid tundeid; kirjeldab juhendamisel endaga seotud tundeid.	Oskab nimetada ja kirjeldada inimeste erinevaid tundeid; toob näiteid olukordadest, mis tekitavad erinevaid tundeid; leiab juhendamisel lahendusi tunnetega toimetulekuks.	Oskab nimetada ja kirjeldada inimeste erinevaid tundeid; toob näiteid olukordadest, mis tekitavad erinevaid tundeid; leiab lahendusi tunnetega toimetulekuks.
Mina ja käitumine	Oskab juhendamisel käituda viisakalt ja sõbralikult; annab lihtsa hinnangu oma käitumisele.	Oskab nimetada ja käituda üldtunnustatud käitumisreeglite järgi; hindab oma käitumist.	Oskab nimetada ja käituda üldtunnustatud käitumisreeglite järgi; kirjeldab ja hindab oma käitumist.
Mina ja õppimine	Teab, et õppimine on vajalik.	Teab oma õppimise eesmärgi; mõistab õppimise vajalikkust.	Teab oma õppimise eesmärgi; oskab põhjendada õppimise vajalikkust.

Reklaam	On kuulnud, et reklaamid võivad mõjutada inimeste käitumist.	Teab, et reklaamid võivad mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid.	Teab, et reklaamid mõjutavad inimeste käitumist ja otsuseid.
Raha	Teab, et raha on maksevahend; kasutab raha	Mõistab rahaga seotud toiminguid; kasutab raha otstarbekalt.	Mõistab rahaga seotud toiminguid; kasutab raha säästlikult ja otstarbekalt.
Eesti ja tema naaberriigid.	Leiab juhendamisel Euroopa kaardilt Eesti.	Leiab Euroopa kaardilt Eesti ja juhendamisel tema naaberriigid.	Leiab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid.
Eesti rahvuslikud ja riiklikud sümbolid.	Oskab nimetada abiga Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid.	Teab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid.	Oskab nimetada Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid.
Eestis elavaid rahvused	Teab, et Eestis elab erinevaid rahvuseid.	Teab Eestis elavaid rahvuseid; on kuulnud, et neil on erinevad kombed ja tavad.	Teab ja nimetab Eestis elavaid rahvuseid, kirjeldab nende kombeid ja tavasid.